

Kristiansand
kommune

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2021-2024

Bystyret 28. oktober 2020

Koronapandemien har gitt store økonomiske konsekvenser for kommuneøkonomien, konstaterer kommunalminister Nikolai Astrup. Her med helseminister Bent Høie under et møte mellom regjeringa, KS og arbeidstakerorganisasjonene.

Foto: Magnus Knutsen Bjø

› PUBLISERT 16.10.2020 15:58

Rapport: Korona koster kommunene 14 milliarder kroner

Koronapandemien vil koste kommuner og fylkeskommuner 14 milliarder kroner i 2020, ifølge en arbeidsgruppe med medlemmer fra KS og seks departement.

NTB

- Det er ikke tvil om at koronapandemien har gitt store

MER OM

› NYHETER

Budsjettkamerater i klir
ressurskrevende tjenes

Tester massevaksinerin
innbyggerne i idrettshall

Tjenestetilbudet under press

- Smittevernsarbeid og økt sykefravær legger press på de ordinære oppgaver og tjenester kommunesektoren skal levere, sa styreleder i KS, Bjørn Arild Gram, til kommunal- og moderniseringsminister Nikolai Astrup.

Utfordringer i norsk økonomi

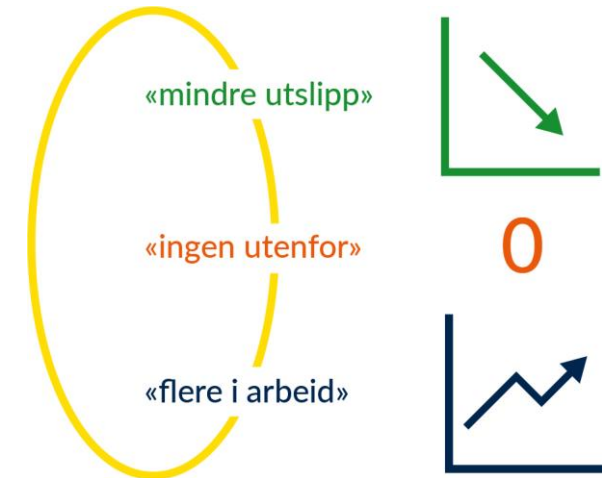
1. Siste tiåret har produktiviteten vokst svakere
2. Sårbarhet for uro i verden rundt oss
3. Klimaendringer
4. Statens pensjonsfond vil få lavere avkastning
5. Eldre befolkning

De neste 10-15 årene vil det økonomiske handlingsrommet reduseres.

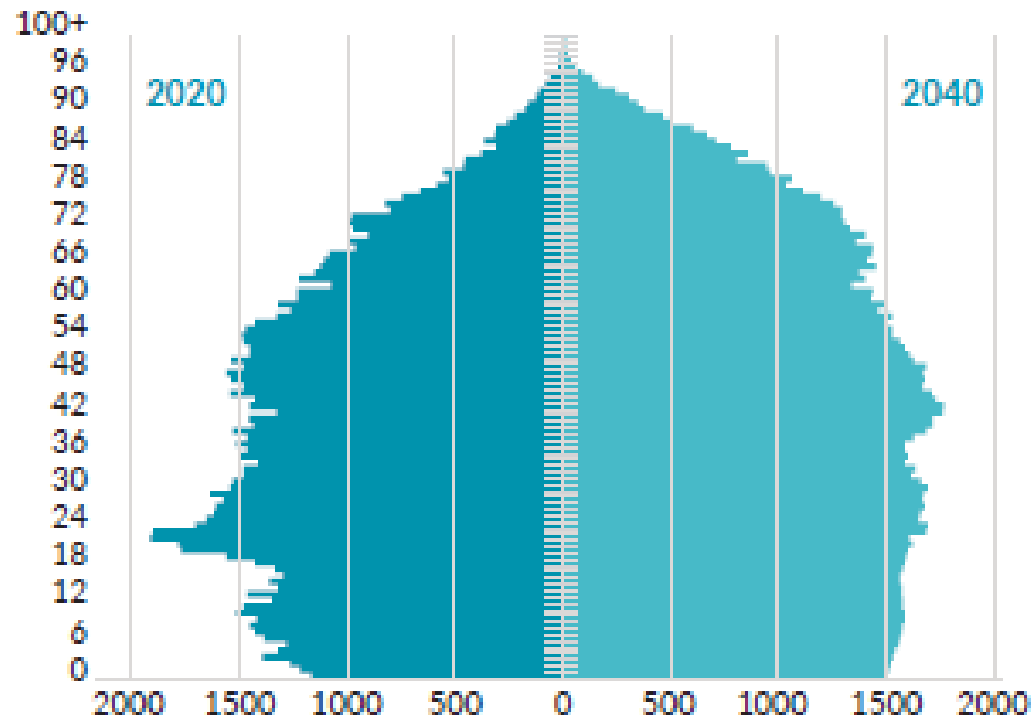
Utfordringsbildet i Kristiansand 2020

1. Globale megatrender:
 - klimaendring
 - demografisk endring
 - globalisering, urbanisering og digitalisering.
2. Befolkning og demografi
3. Folkehelse og levekår
4. Næringsutvikling og verdiskaping
5. Klima i endring og naturmangfold under press
6. Boligbehov

Befolknings sammensetningen i 2020 og i 2040

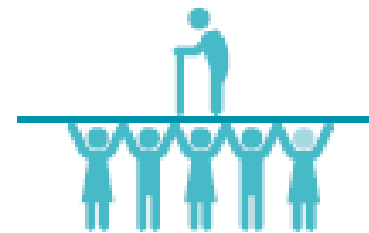
Befolknings sammensetningen i Kristiansand i 2020 og 2040

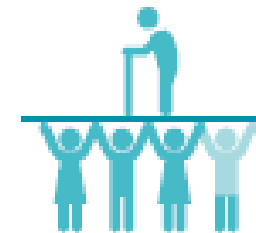
Figur 2: Befolknings sammensetningen i Kristiansand i 2020 og 2040 basert på SSBs mellomalternativ. (Kilde: Kristiansands befolkningsprognose).

Aldersbæreevne

4,9 i 2020

3,2 i 2040

Figur 3: Forholdet mellom antall personer over 67 år og antall mennesker i arbeidsfør alder synker fra 1:4,9 til 1:3,2 fram mot 2040.

Kristiansand
kommune

Sterkere sammen – Kristiansand mot 2030

Kommuneplanens samfunnsdel 2020–2030
Vedtatt i bystyret 23. september 2020

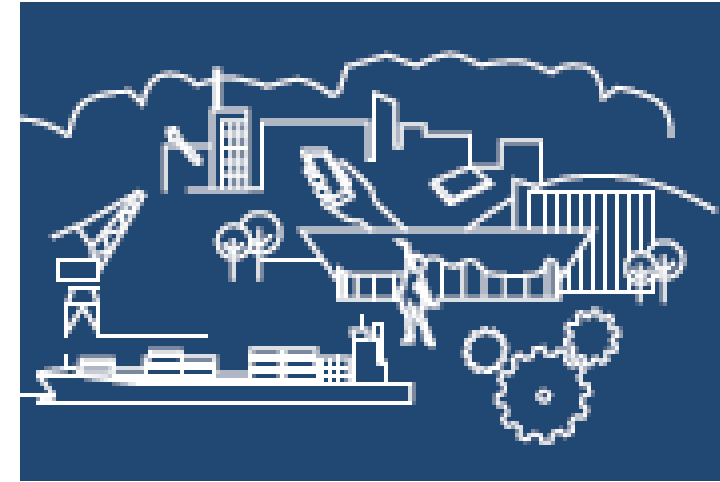
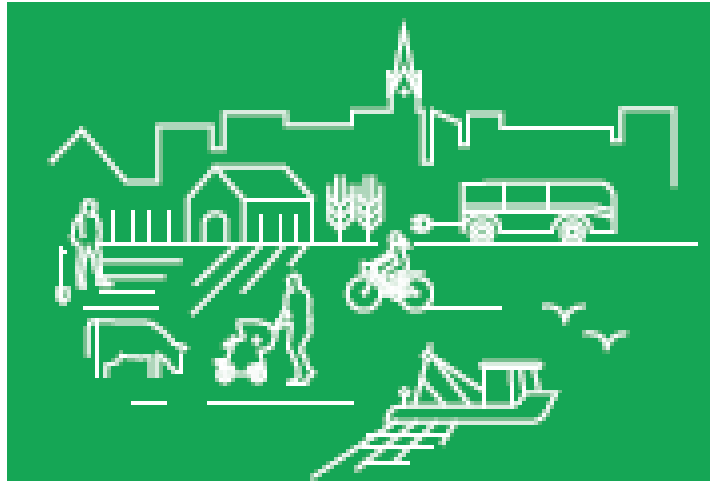
Kommuneplanens samfunnsdel

- Satsingsområder
- Retningsmål
- Strategier

Følges opp i økonomiplanen med mål og økonomiske prioriteringer.

Kommuneplanens satsingsområder

Visjon: **Sterkere sammen**

2030

**ATTRAKTIV OG
MILJØVENNLIG**

**INKLUDERENDE OG
MANGFOLDIG**

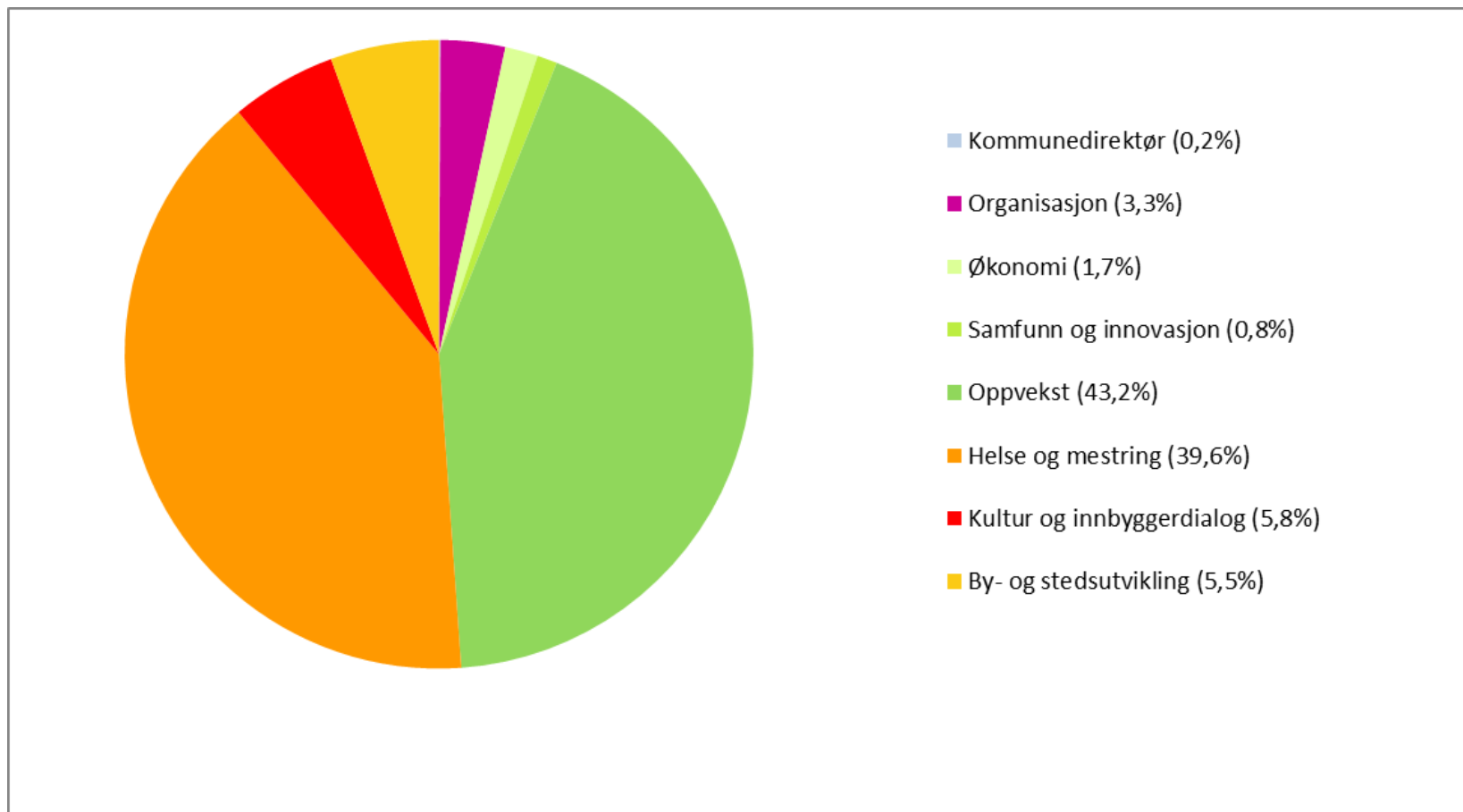
**SKAPENDE OG
KOMPETENT**

Kristiansand – en foregangskommune på grønn omstilling

Kristiansand – med små levekårsforskjeller og god livskvalitet for alle

Kristiansand – regionhovedstad og drivkraft i regionen

Netto driftsbudsjett 2021 områdene

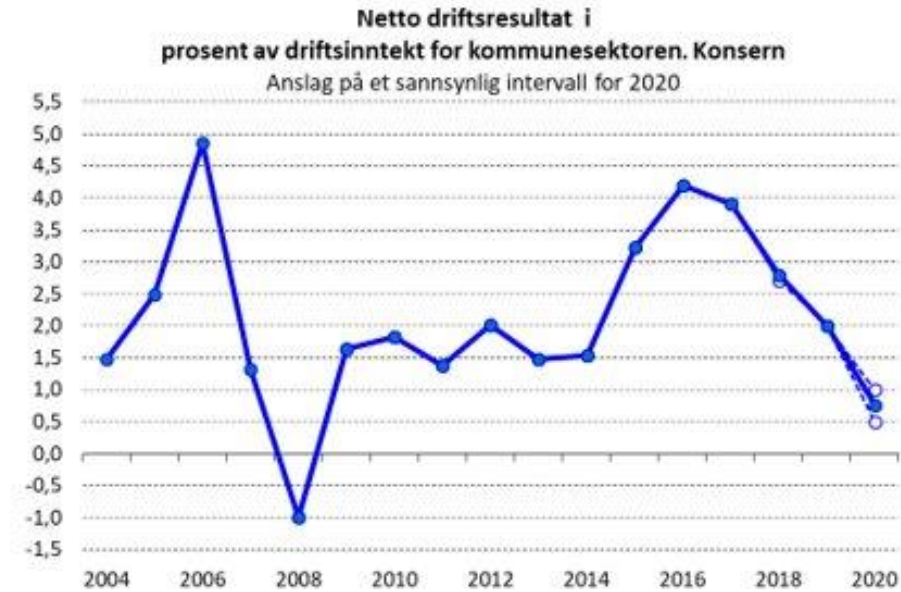

Hovedlinjer i budsjettet

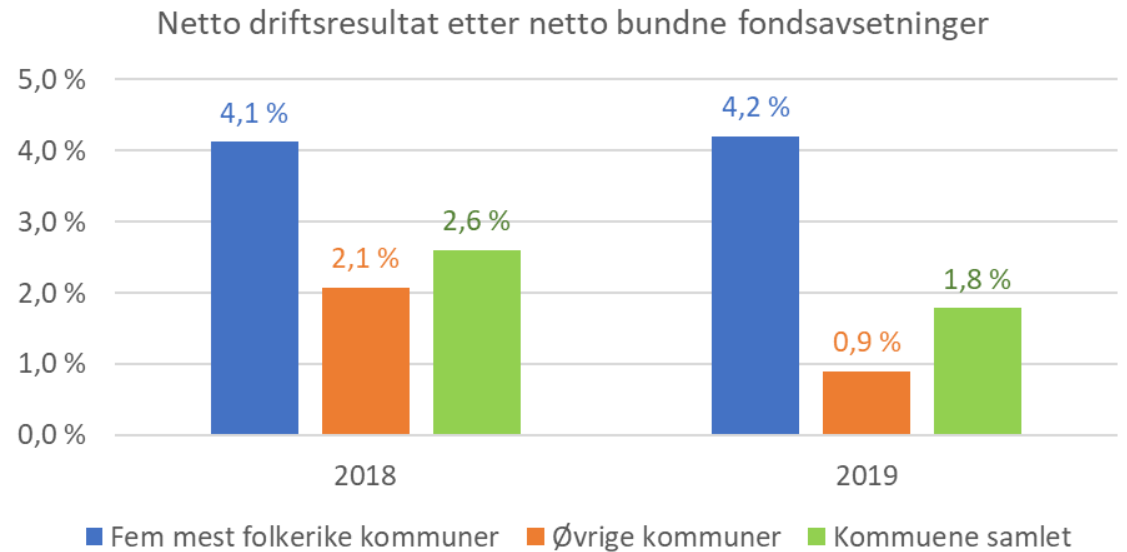
- **Redusert** handlefrihet
- **Press** på tjenestetilbudet
- **Balanse** fra 2023

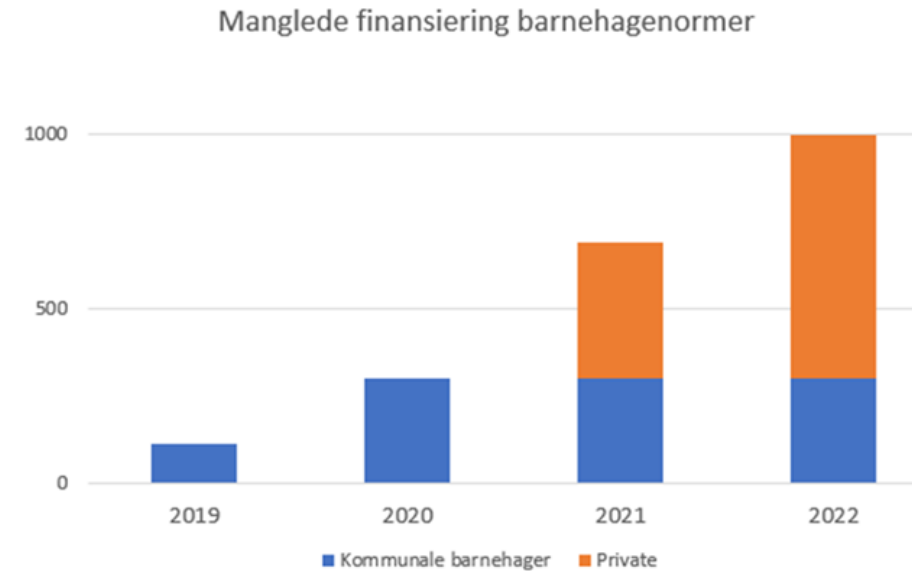
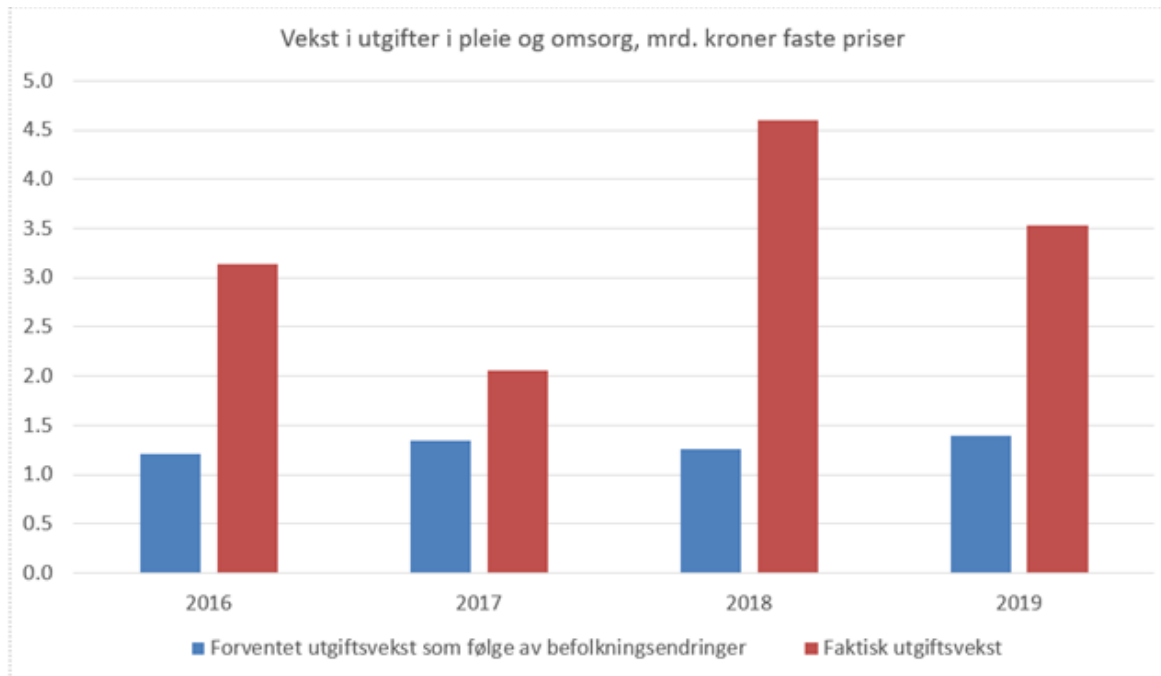
Stram kommuneøkonomi ved inngangen til 2021

Kilde: Kastrå, TBU og KS

Hva kan forklare tilstramningen av kommuneøkonomien – tross god skatteinngang fram til 2020?

Oppjustert skattevekst i 2020

- Skatteanslaget er økt med 1,8 mrd. kr siden RNB 2020 for primærkommunene.
- Utgjør 39 mill. kr for Kristiansand.

Skatteinngangen til kommunesektoren ligger på omtrent samme nivå som i fjor etter årets ni første måneder.

Foto: Magnus Knutsen Bj

› PUBLISERT 21.10.2020 14:44

Nesten normal skatteinngang for kommunesektoren

I løpet av årets ni første måneder har kommunesektoren bokført 160 milliarder kroner i skatteinntekter. Det er nesten nøyaktig samme beløp som på samme tidspunkt i fjor, altså før koronautbruddet.

HERMANN MÖHRING
915 47 914

Ferske tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB) viser at skatteinngangen så langt i år har falt med 7,5 prosent, sammenlignet med 30. september 2019.

Kilde: Kommunal rapport 21.10.2020

MER OM

› NYHETER | ØKON

Budsjettkamerater i klinisk ressurskrevende tjenester

880 koronamillioner en utbetalt til kommunene

KLP klager på tildeling av pensjonskontrakt

Forventet resultat 2020 – 2. tertialrapport

Område	Mer/mindre forbruk før bruk av fond 2020	Planlagt bruk av fond 2020	Reelt mer/mindre forbruk 2020
10	Kommunedirektøren	0	0
11	Organisasjon	1 000	1 000
12	Økonomi	650	650
13	Samfunn og innovasjon	1 400	1 400
2	Oppvekst	-29 000	-29 000
3	Helse og mestring	-78 400	-68 400
4	Kultur og innbyggerdialog	-5 000	-5 000
5	By- og stedsutvikling	-20 300	-13 800
Sum		-129 650	-113 150

- 52,6 mill. kr av reelt merforbruk skyldes koronarelaterte kostnader.
- Korrigert netto driftsresultat minus 166,3 mill. kr.
- Bruker 149,7 mill. kr mindre av sentralt disposisjonsfond enn i opprinnelig vedtatt budsjett.
- Prognose på 508 mill. kr på sentralt disposisjonsfond pr. 31.12.2020.

Sammenligninger med andre kommuner (ASSS)

- Kristiansand har lavere disponible inntekter enn landssnittet og snittet av ASSS-kommunene
- Tredje høyest lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter
- Bruker noe mer på skole og vesentlig mindre på omsorg og helsetjenester
- Kristiansand har en effektiv produksjon av tjenester innenfor tjenestesektorene i inntektssystemet
- Nest høyeste effektivitet samlet sett for tjenestesektorene
- Fortsatt svært effektiv produksjon innenfor tjenesteområdet helse, pleie og omsorg
- www.ASSS.no

Kommunebarometeret 2017-2020

Kommune	2017	2018	2019	2020
Songdalen	17	24	9	39
Søgne	19	22	89	37
Kristiansand	16	25	21	2

Kommunebarometeret

› NYHETER

Vinneren av Kommunebarometeret eksisterer ikke lenger

› PUBLISERT 03.07.2020 15:10

Vinneren av Kommunebarometeret 2020 har alltid hatt en hemmelig drøm om en førsteplass. I siste forsøk nådde Mandal målet.

Kilde: Kommunal rapport/kommunebarometeret 2020

Kommunalminister Nikolai Astrup (H) og KS-leder Bjørn Arild Gram (L.h.) er uenige om virkelighetsbeskrivelsen av kommuneøkonomien.

Det er uverdig å bruke hjelp til dem som trenger det aller mest som et forhandlingskort, mener Kommunal Rapport. Illustrasjonsfoto: Gorm Kallestad / NTB

› LEDER 15.10.2020 08:11

Uverdigg kuttforslag for sjette gang

Regjeringen må gi kommunene en god og forutsigbar finansiering av ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

KOMMUNAL RAPPORT

For sjette året på rad foreslår regjeringen i statsbudsjettet å svekke finansieringen av ressurskrevende tjenester. Det er uverdig

Foto: Magnus Knutsen Bjørke

MEST LEST

› NYHETER
KLP klager på tildeling av pensjonskontrakt

› MENINGER | KOMMENTAR

› KOMMENTAR 15.10.2020 08:14

Hvor god er kommuneøkonomien?

Kommunenes økonomi varierer så mye at både kommunalministeren og KS-lederen har litt rett når de beskriver to forskjellige virkeligheter.

JAN INGE KRØSSELI
Kommentator i Kommunal Rapport, 928 86 402

Debatten om statsbudsjettet er også en kamp om virkelighetsbeskrivelsen. Har

MEST LEST

› NYHETER
KLP klager på tildeling av pensjonskontrakt

› MENINGER | KOMMENTAR
Generalistkommunen er død

Ved å øke verdien på boligene, kan kommunene likevel sende ut en høyere skatteregning til boligene. Frp vil fjerne denne muligheten. Foto: Colourbox

› NYHETER 15.10.2020 10:02

Frp vil frata kommunene muligheten til å øke eiendomsskatten

Regjeringen må fjerne smutthullet i eiendomsskatten som gjør at kommunene kan øke skattenivået, krever Frp.

MER OM
› NYHETER

› NYHETER | ØKONOMI

Det finnes flere temaer hvor kommunalminister Nikolai Astrup (H) og KS-leder Bjørn Arild Gram står lengre fra hverandre enn koronaavstanden krever.

Foto: Magnus Knutsen Bjørke

› PUBLISERT 15.10.2020 13:45

KS krever mer i frie inntekter til kommunesektoren

Regjeringen foreslår en vekst i frie inntekter på 2 milliarder kroner i 2021. For lite, sa KS-leder Bjørn Arild Gram da han la fram kommunesektorens syn for Stortingets finanskomité i dag.

MER OM

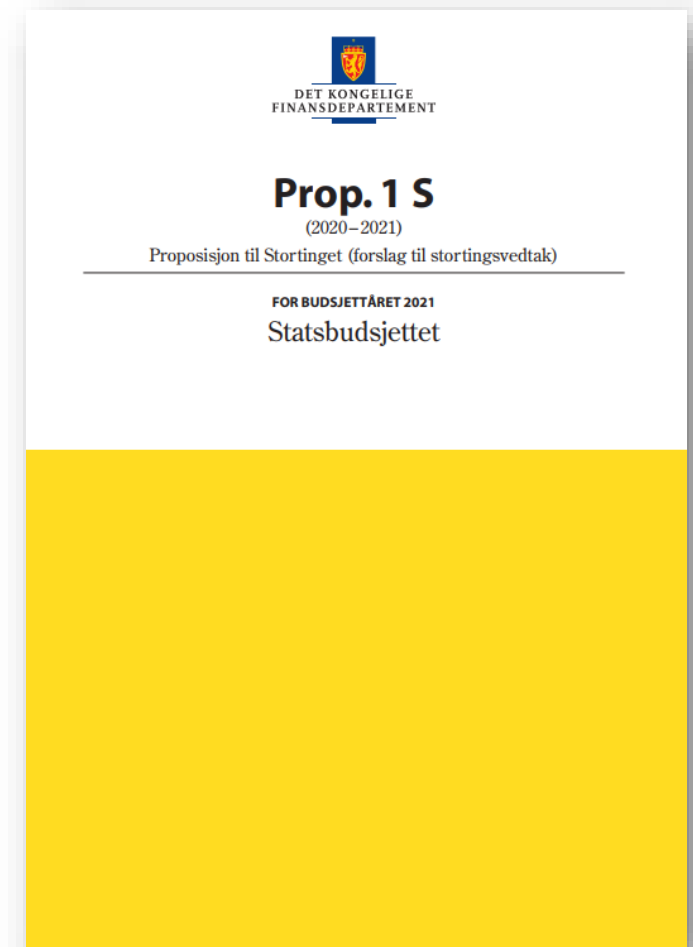
› NYHETER | ØKONOMI
Budsjettkamerater i klinsj

Statsbudsjett 2021

- Noe strammere enn forventet
- Kutt i ordningen med finansiering av ressurskrevende tjenester
- Bruksanvisning på frie inntekter

Anbefalinger fra KS til Stortinget:

1. Styrk frie inntekter
2. Toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester må videreføres – helst styrkes: må videreføres for personer som er i ordningen når de fyller 67 år
3. Anmodningsvedtak om gjennomgang av finanseringen av bemanningsnormer i barnehagesektoren

Hva er veksten i frie inntekter ment å dekke?

Tall i mill. kr	Kommunene
Realvekst i frie inntekter	1 600
Demografi	- 900
Satsinger innenfor veksten i frie inntekter	-100
Tilskudd til ressurskrevende brukere – endret ordning	-300
Handlingsrom	300

Vekst i frie inntekter for Kristiansand

Tall i mill. kr	Kristiansand
Frie inntekter - realvekst	52,3
Demografikostnader (ASSS)	-38,7
Barne- og unge psykisk helse	-2,0
Tilskudd ressurskrevende brukere	-7,0
Økt handlefrihet	4,6

Eiendomsskatt

I mill. kr	2021	2022	2023	2024
Eiendomsskatt (faste kroner)	331,8	351,2	347,4	343,6

I 2020 er eiendomsskatten på 286,8 mill. kr (2020 kr).

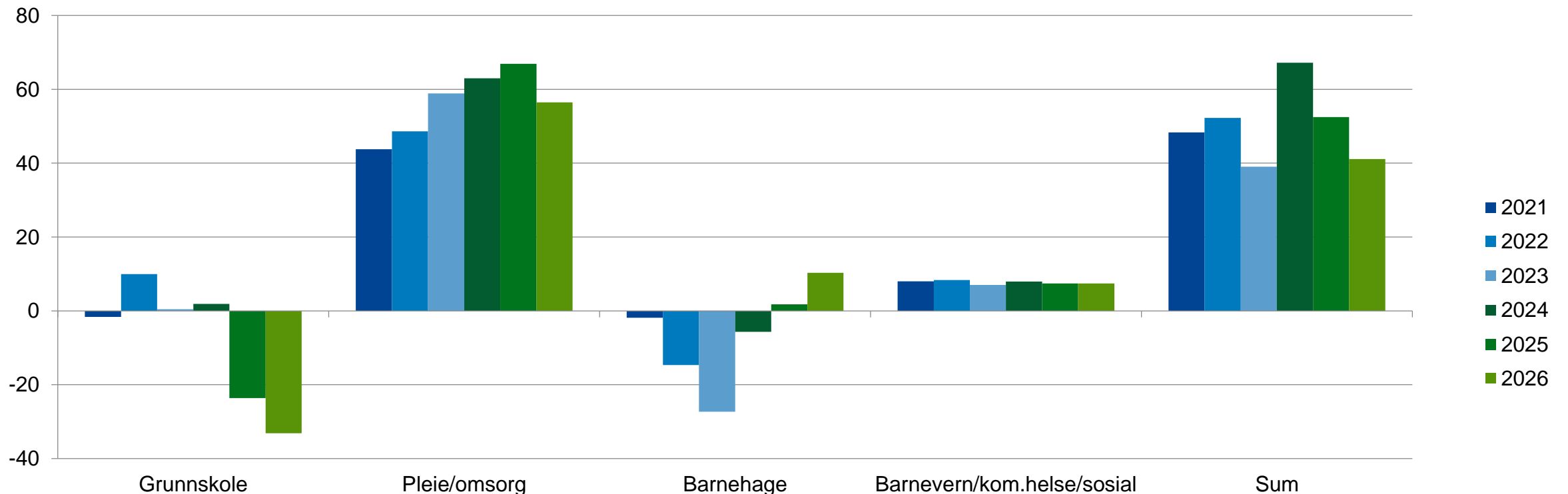
Promillesatsen for bolig og fritidseiendom fastsettes i egen sak i bystyret 16. desember 2020.

Økning i 2021 sammenlignet med vedtatt økonomiplan, men samme nivå som i vedtatt økonomiplan 2020-2023 fra 2022.

Det er vedtatt maksimal promillesats på 4 promille fra 2021.

Promillesatsen på bolig og fritid vil gitt reduksjonsfaktor på 30 % og uten bunnfradrag sannsynligvis være lavere enn 3 promille. Det betyr at overgangsordningen kan avsluttes i 2021 – ikke 2022 som i vedtatt økonomiplan.

Demografikostnader i Kristiansand fordelt på tjenestegrupper – endring basis 2020 (i mill. kr)

Beregningen tilsier i snitt 50 mill. kr årlig (basert på gjennomsnittskostnad)

Økonomiske måltall og handlingsregler for økonomistyringen (vedtatt av bystyret 17.6.20)

Måltall

1. Korrigert netto resultatgrad (korrigert netto driftsresultat/sum driftsinntekter) på 2,5 prosent.
2. Sentralt disposisjonsfond på 4 prosent av brutto driftsinntekter (om lag 340 mill. kr)

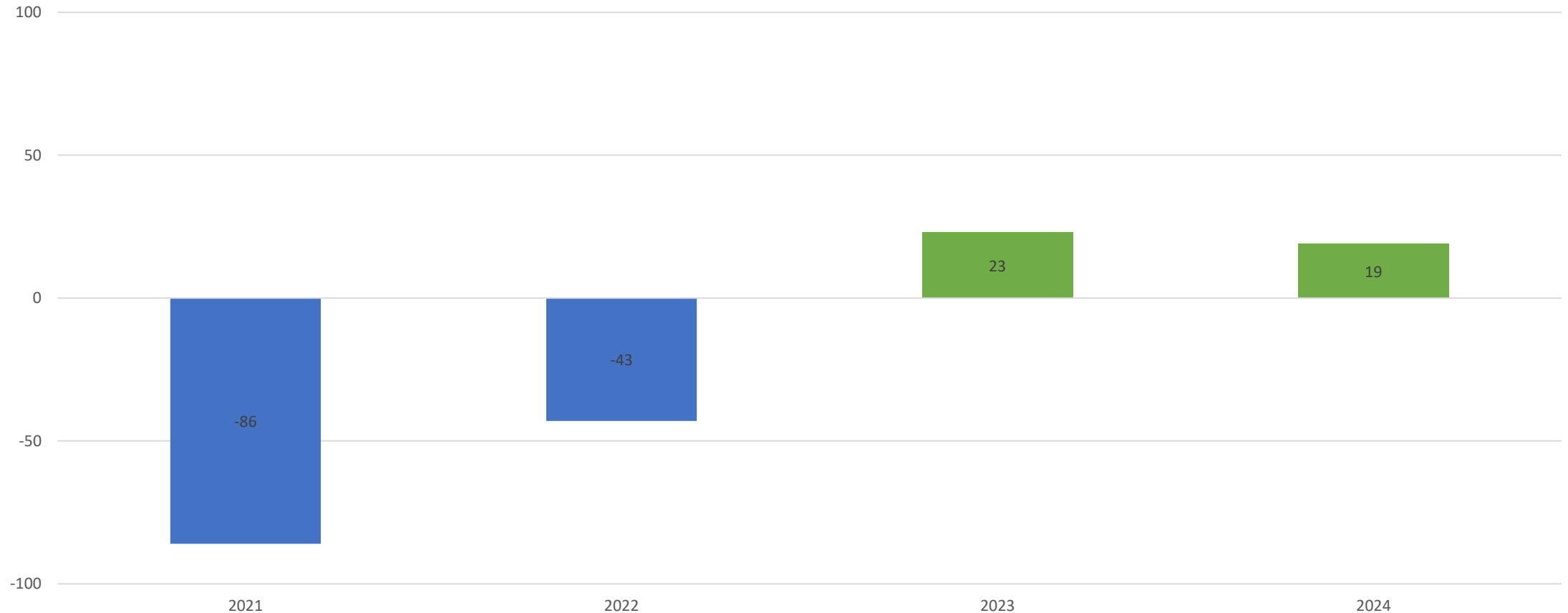
Handlingsregler

1. Korrigert netto lånegjeld skal være maksimalt 8,5 mrd. kroner nominelt.
2. Netto premieavvik skal hvert år avsettes til fond for dekning av premieavvik.
3. Energiverksfondet skal prisjusteres hvert år.
4. Utbytteinntekter skal kun benyttes til å finansiere varige driftsutgifter dersom utbyttet er stabilt over tid.

Korrigert netto driftsresultat 2021-2024

Mål: 2,5 % av sum driftsinntekter dvs. om lag 210 mill. kr i 2021

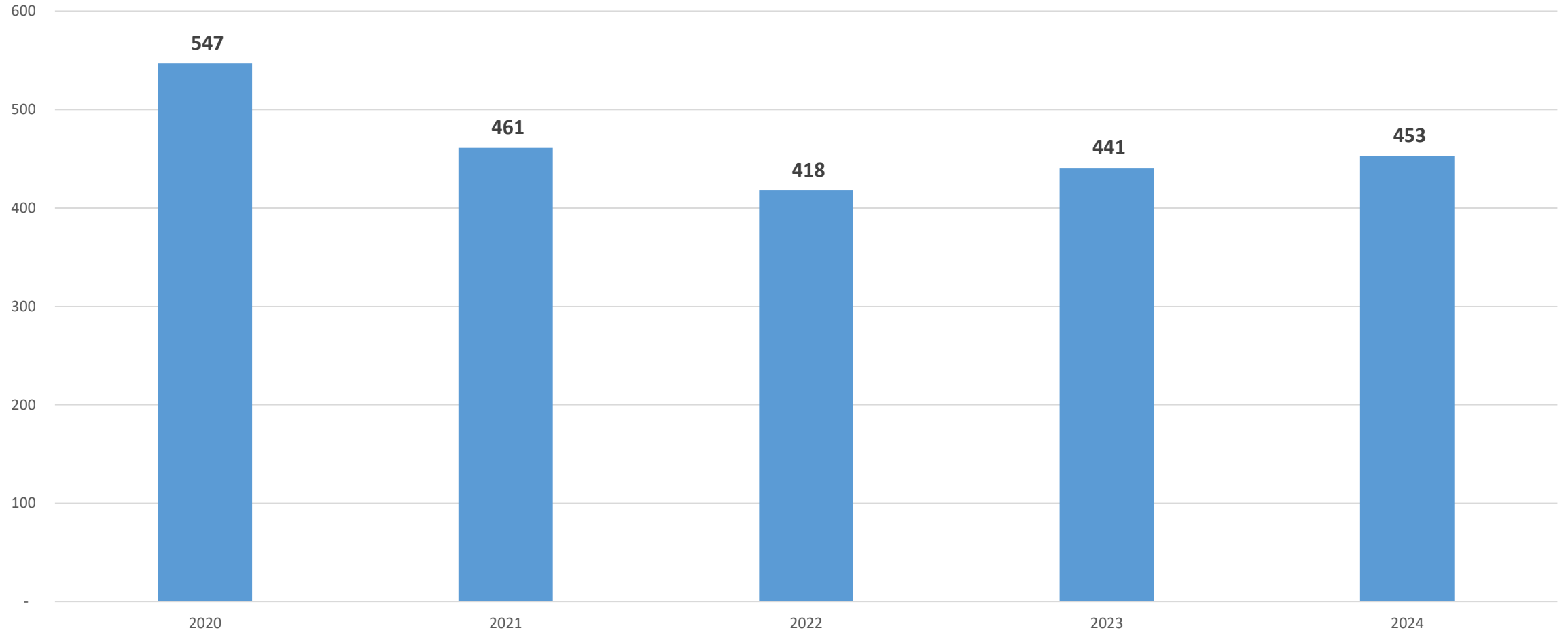
Tall i mill. kr

Sentralt disposisjonsfond 2020-2024

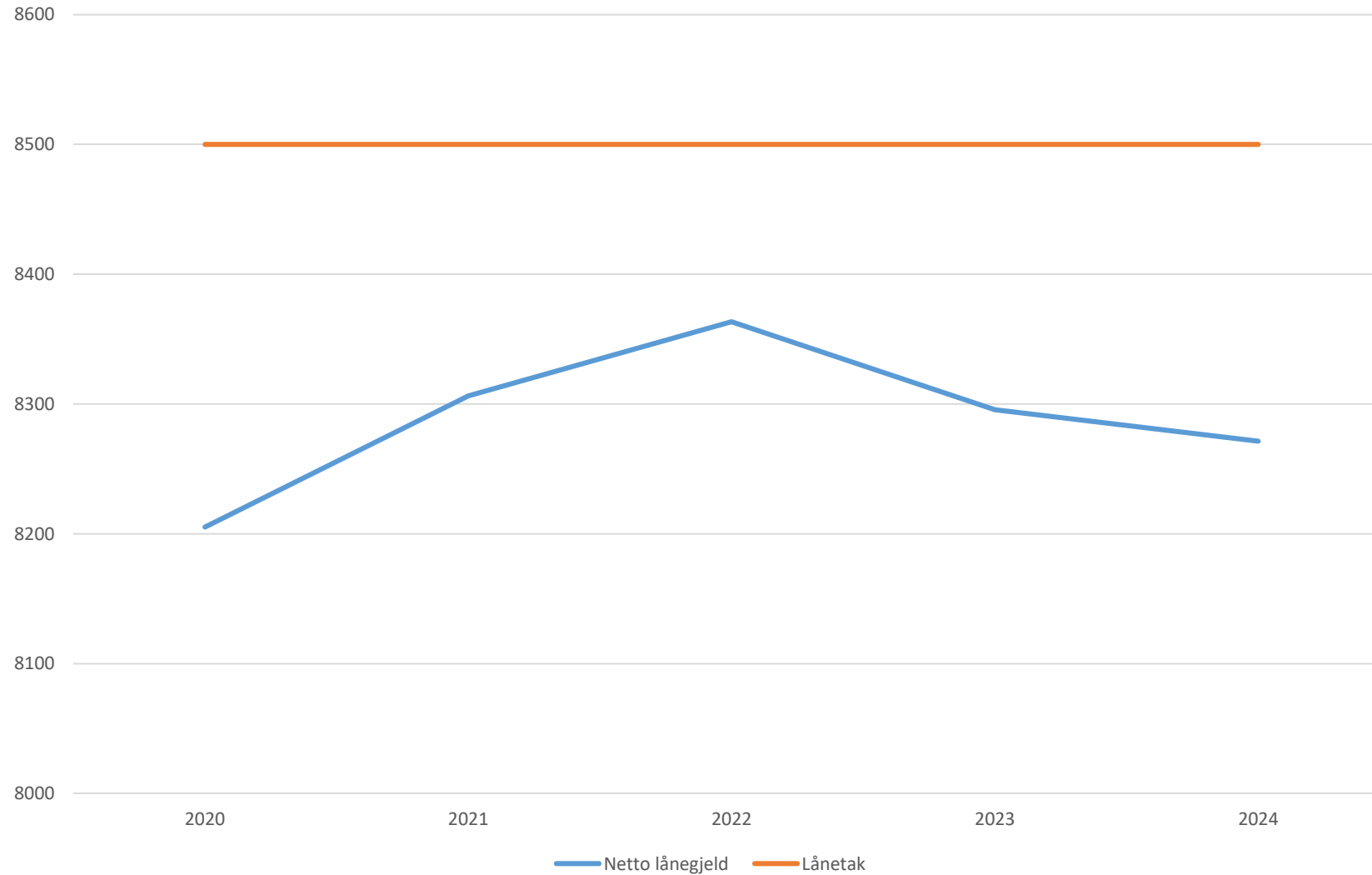
Mål: Sentralt disposisjonsfond på 4 % av sum driftsinntekter dvs. om lag 340 mill. kr i 2021

Tall i mill. kr

Netto lånegjeld 2021-2024

Mål: Det settes et tak på netto lånegjeld på 8,5 mrd. i 2021. Lånetaket prisjusteres ikke.

Investeringsbudsjett 2021-2024

Beløp i 1000

	<u>Øk.plan</u> 2021	<u>Øk.plan</u> 2022	<u>Øk.plan</u> 2023	<u>Øk.plan</u> 2024	<u>Øk.plan</u> 2021-2024	Sum
Investeringer						
Organisasjon	2 000	3 000	3 000	3 000		11 000
Økonomi	500	500	500	500		2 000
Samfunn og innovasjon	4 600	7 000	22 000	22 000		55 600
Oppvekst	389 994	365 018	278 184	166 437		1 199 633
Helse og mestring	127 965	51 636	125 937	223 843		529 381
Kultur og innbyggerdialog	189 108	69 791	8 634	40 220		307 753
By- og stedsutvikling	140 696	152 084	104 424	71 945		469 149
Sum Investeringer	854 863	649 029	542 679	527 945		2 574 516
Selvkostinvesteringer						
By- og stedsutvikling	290 700	270 000	234 700	315 200		1 110 600
Sum Selvkostinvesteringer	290 700	270 000	234 700	315 200		1 110 600
Sum 2B	1 145 563	919 029	777 379	843 145		3 685 116

Øk. Plan sum er eksklusiv inntekter

Netto driftsbudsjett områdene i 2021 - 2024

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2020	<u>Øk.plan 2021</u>	<u>Øk.plan 2022</u>	<u>Øk.plan 2023</u>	<u>Øk.plan 2024</u>
Kommunedirektør	9 819	4 824	4 824	4 824	4 824
Organisasjon	208 779	215 158	209 052	213 748	205 879
Økonomi	107 842	109 110	108 601	107 290	107 290
Samfunn og innovasjon	48 170	67 034	56 216	55 346	55 346
Oppvekst	2 736 027	2 769 658	2 746 794	2 739 216	2 738 228
Helse og mestring	2 509 316	2 599 578	2 615 835	2 626 363	2 651 875
Kultur og innbyggerdialog	366 180	351 407	352 738	348 421	347 070
By- og stedsutvikling	348 505	361 592	365 485	331 898	318 654
Utenomsektorielt	-116 499	-114 941	-100 095	-92 368	-69 770
Sum bevilgninger drift, netto	6 218 125	6 363 420	6 359 449	6 334 738	6 359 395

Innsparingstiltak 2021-2024

Tall i 1000 kr i 2021 kr	2021	2022	2023	2024
Organisasjon	-2 218	-3 326	-4 838	-5 638
Økonomi	-2 167	-3 276	-4 788	-4 788
Samfunn og innovasjon	0	0	0	0
Oppvekst	-8 290	-10 089	-13 619	-16 619
Helse og mestring	-4 536	-7 358	-10 886	-13 886
Kultur og innbyggerdialog	-1 089	-2 127	-4 144	-5 744
By- og stedsutvikling	-2 150	-3 440	-5 663	-7 263
Sum	-20 450	-29 616	-43 938	-53 938

I tillegg til dette er det ikke kompensert fullt ut for demografiendringer og utfordringer med å tilpasse driften innenfor vedtatt ramme i 2020.

Områdene har i tillegg omdisponert tiltak internt.

Organisasjon

- Budsjettet er økt med 3,4 mill. kr i 2021 forhold til 2020
- Budsjettet er redusert med 6,3 mill. kr i 2024 i forhold til 2020 (valg)
- Styrking lærlingordning (5 flere hvert år til 160 i 2024)
- Styrking bedriftshelsetjenesten (intern omprioritering)
- Variasjoner i budsjettet til valg
- Økte Microsoft lisenser med 1,7 mill. kr
- Ny politisk struktur, godtgjøring politikere er redusert med 1,2 mill. kr fra 2024
- Investeringer på IT kapasitet og sikkerhet på 11 mill. kr 2021-2024
- Innsparingskrav:
 - - 2,2 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
 - - 5,6 mill. kr i 2024 i forhold til 2020

Økonomi

- Budsjettet er redusert med 600 000 kr i 2021 forhold til 2020
- Budsjettet er redusert med 2,4 mill. kr i 2024 i forhold til 2020
- Overføring av kemnerfunksjon til staten 1. november 2020 utgjør ytterligere – 5 mill. kr fra 2021
- Kompensasjon reduserte satser på innkrevingsgebyr 1,85 mill. kr
- Nedjustering budsjett revisjon og kontrollutvalg (-800 000 kr i 2021, og – 200 000 kr i 2022)
- Investeringer på IT fagsystemer på 500 000 kr årlig
- Innsparingskrav:
 - - 2,2 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
 - - 4,8 mill. kr i 2024 i forhold til 2020

Samfunn og innovasjon

Drift:

- Budsjettet er økt med 18,3 mill. kr i 2021 i forhold til 2020 - flytting av tiltakspakke næring utgjør 11 mill. kr
- Budsjettet er økt med 7,7 mill. kr i 2024 i forhold til 2020
- Prosjektledelse Akson pasientjournal (1 mill. kr)
- Tiltaksmidler Flere i arbeid på 1 mill. kr
- Prosjektmidler Nye Mønstre 2 mill. kr flyttet fra oppvekst
- Egenandeler prosjekter økning fra 1 mill. kr til 1,5 mill. kr
- Ingen innsparingskrav

Investering:

- Digitaliseringsmidler 25,6 mill. kr 2021 – 2024
- Akson 30 mill. kr i 2021 – 2024

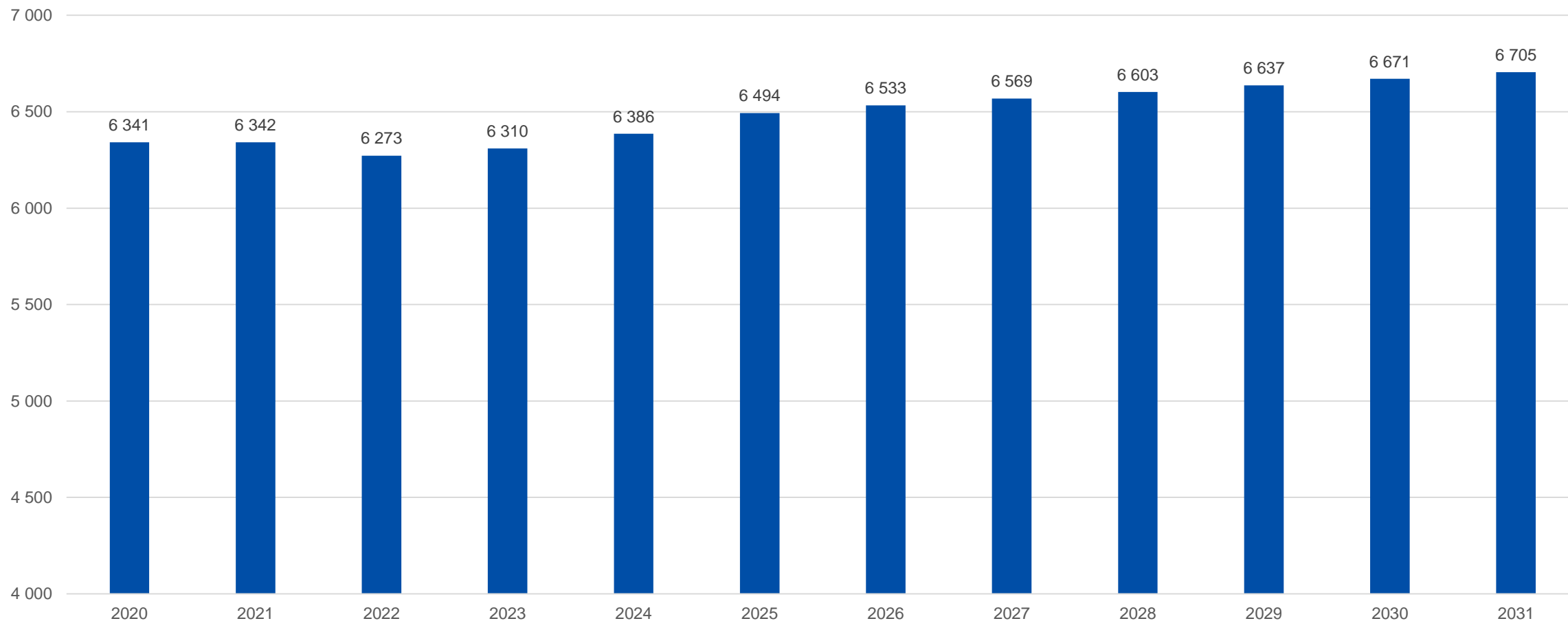

Kristiansand
kommune

OPPVEKST FILM

Oppvekst barnehage – forventet utvikling antall barn

Befolkningsprognose 1-5 år

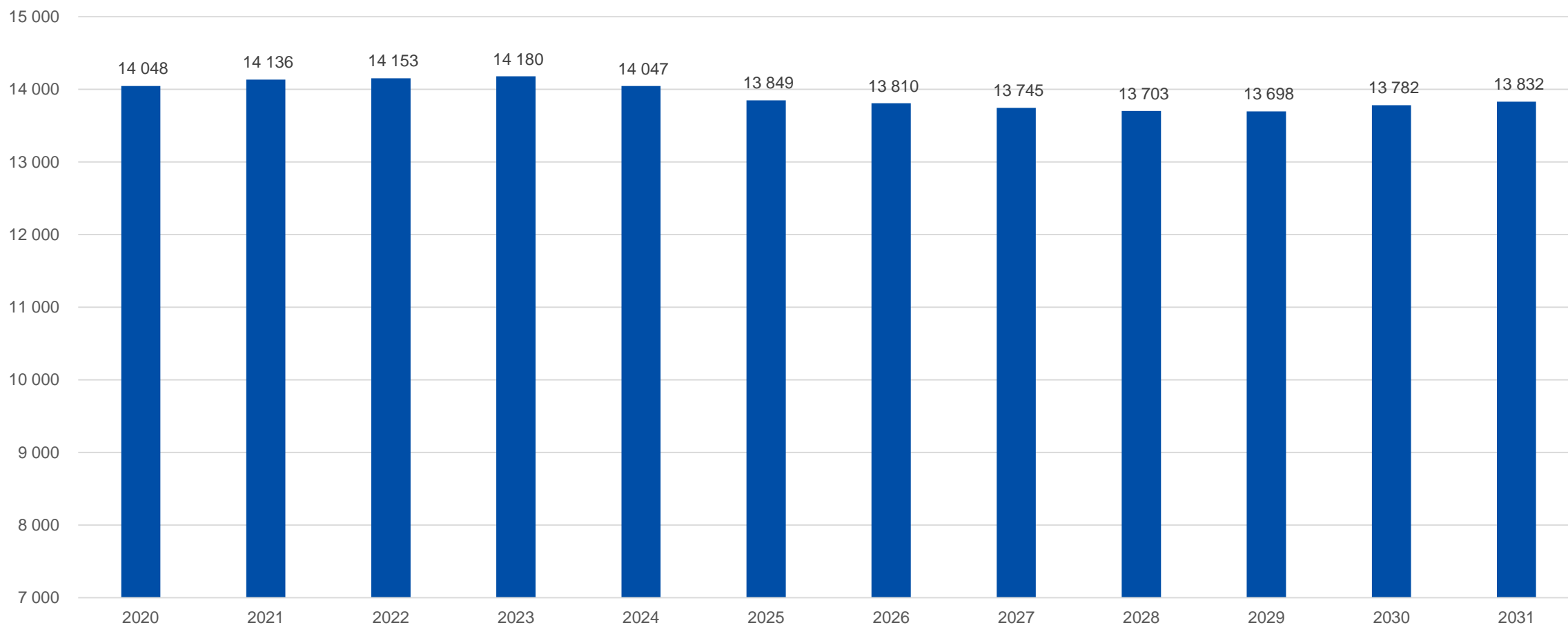

Det forventes at antall barn i barnehagealder økes med 364 barn fra 2020 til 2031.

I perioden 2020 til 2031 blir det behov for 356 nye barnehageplasser (flere barn og noe økt etterspørsel)

Oppvekst skole – elevtallsutvikling 1.- 10. klasse

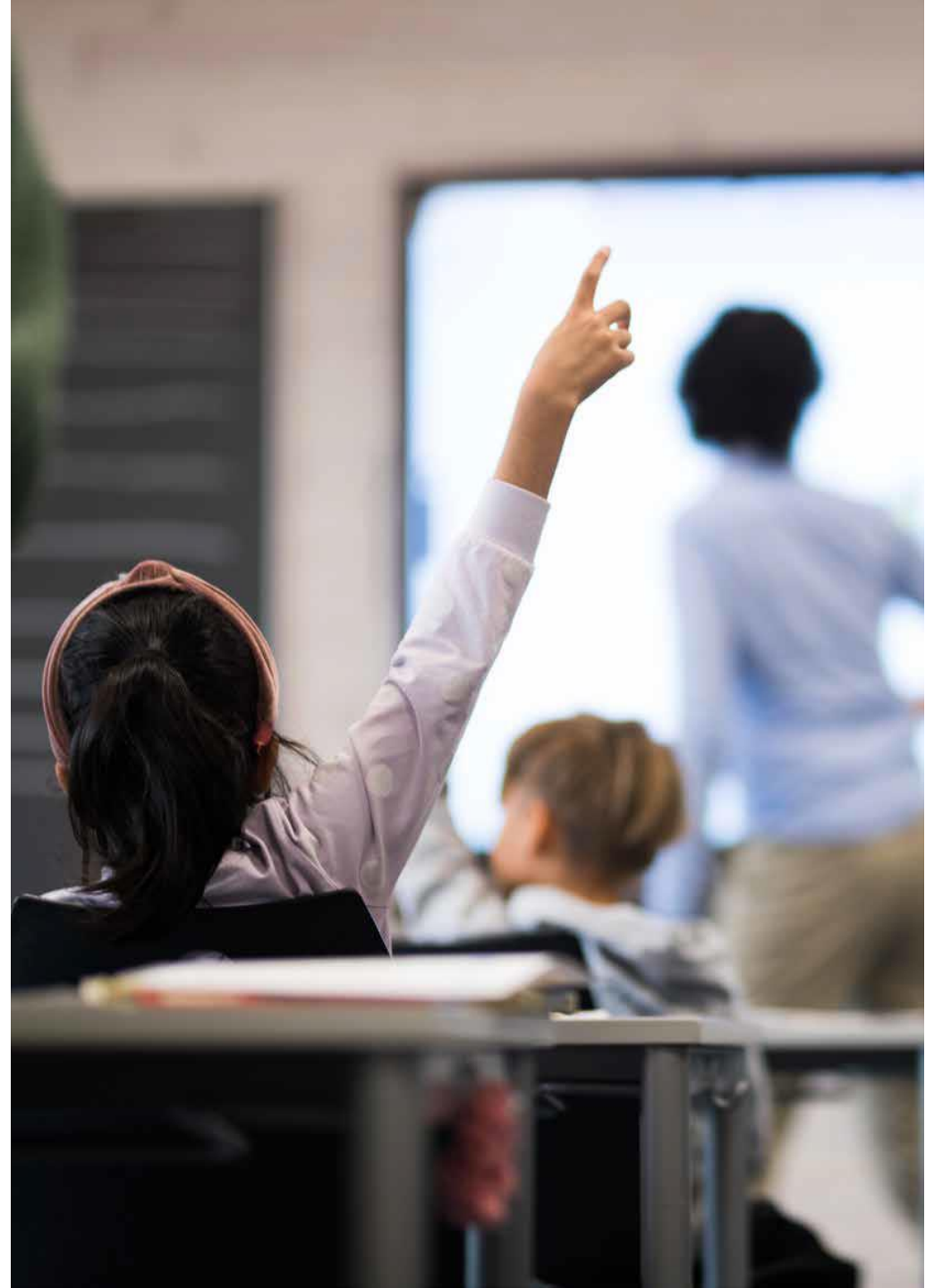
Befolkningsprognose 6-15 år

216 færre elever i 2031 enn i 2020 (nedgang på 1,5%)

Oppvekst, drift

- Budsjettet er redusert med 9 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
- Budsjettet er redusert med 40,4 mill. kr i 2024 i forhold til 2020
- Redusert pensjonspremie SPK på skole -17,1 mill. kr
- Økt tilskudd til private barnehager 7,7 mill. kr
- Kompensasjon økt dekningsgrad barnehager 3,9 mill. kr
- Endringer på bakgrunn av Statsbudsjett 2021 er lagt inn
- Demografijusteringer
- Korrigeringer mellom områder og bortfall engangstiltak 2020
- Reduksjon integreringstilskudd -7,1 mill. kr, av disse er 3,7 mill. kr kompensert barn og familie

Oppvekst, drift

- Krevende med ubalanse i driften på flere tjenester
- Innsparingskrav totalt oppvekst:
 - -8,3 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
 - -16,6 mill. kr i 2024 i forhold til 2020
- Lagt inn innsparingstiltak høyere enn kravene for å kunne omdisponere til kjernevirksomheten (omdisponerer 5,5 mill. kr i 2021 økende til 14,7 mill. kr i 2024)
- Tilført 15 mill. kr fra bykassen i 2021, 12 mill. kr i 2022 og 10 mill. kr i resten av perioden
- Omdisponeringer og styrkninger fra bykassa fordeles slik:
 - Skole +11 mill. kr i 2021, videre 14,3, 14,2 og 15 mill. kr
 - Barnehage (spesialpedagogiske tiltak)+8 mill. kr hele perioden (delvis reversering av tidligere reduksjon på 9 mill. kr)
 - Barn og familie (helse) +1,5 mill. kr hele perioden

Oppvekst, investeringer

- Tangvall skole (ferdig desember 2022)
- Mosby oppvekstsenter 1-7 skole nybygg (ferdig juli 2021)
- Vågsbygd skole – utvidelse (ferdig høst 2023)
- Wilds Minne skole og flerbrukshall (oppstart 2021/2022)
- Øvre Slettheia barnehage (ferdig 2022)
- Havlimyra ungdomsskole – utvidelse (ferdig høst 2021)
- Utvidelse av Havlimyra barnehage med 50 plasser (erstatte midlertidige plasser)

- Kringsjø skole - ferdigstillelse uteområde
- Hånes skolestruktur utredninger og tiltak
- Tunballen skole - ombygginger/uteområde
- Voie skole - utvidelse og avsetninger
- IKT 61,2 mill. kr i perioden

Totale investeringer på oppvekst 2021-2024: 1,2 milliarder kr

Oppvekst, investeringer

- Kommunedirektøren foreslår at Vollan skole ikke bygges pga. ikke økonomisk forsvarlig.
- I økonomiplan 2020-2023 lå det inne 208 mill. kr til Vollan skole.
- Nye kalkyler viser at det koster 394,2 mill. kr å bygge skolen noe som utgjør 11,2 mill. kr i økte kapitalkostnader i forhold til vedtatt økonomiplan.
- Det er kapasitet nok på Tunballen skole og Nygård skole til elever som i dag går på Rosseland.
- Totale merkostnader ved å bygge Vollan skole utgjør 31 mill. kr årlig.

Kristiansand
kommune

HELSE OG MESTRING FILM

Helse og mestring drift

- Krevende med ubalanse i driften på flere tjenester
- Budsjettet er økt med 53,7 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
- Budsjettet er økt med 106 mill. kr i 2024 i forhold til 2020
- Driftsmidler 6 boliger habilitering fra 2021 med 10 mill. kr, samt 5 boenheter rus og psykiskhelsefeltet fra 2022 med 3,4 mill. kr.
- Driftsmidler til helårsdrift Strømmehaven 42 omsorgsboliger 14 mill. kr fra 2021
- Demografijustering på 12,3 mill. kr i 2021 i forhold til 2020, og 58 mill. kr i 2024.
- Driftsmidler Søgne omsorgsboliger med 11 mill. kr i 2022 og 22,5 mill. kr fra 2023.
- Kompensasjon økte lisenskostnader fagsystemer fra 2021 med 3 mill. kr
- Styrking av ISF-satser for hjemmesykepleie fra 2021 med 5 mill. kr

Helse og mestring drift forts.

- Reduksjon i integreringstilskudd med 23 mill. kr i 2021 til 38 mill. kr fra 2023
- 80 flyktninger i 2021 (hvorav 3 enslig mindreårige)
- Nedtrapping av budsjettramme sosialhjelp med 6,5 mill. kr fra 2021 og 13,9 mill. kr fra 2023
- Økt kostnad ressurskrevende tjenester med 10 mill. kr i 2021
- Statsbudsjett 2021:
 - Kompensasjon økt innslagspunkt ressurskrevende brukere med 7 mill. kr i 2021
 - Basistilskudd og grunntilskudd fastleger (9 mill. kr i 2021)
 - Styrking økonomisk sosialhjelp grunnet økt egenandelstak med 1,2 mill. kr fra 2021
 - Ettårig bevilgning til avlastningstjenester for barn og unge habilitering med 1,9 mill. kr i 2021
- Innsparingskrav:
 - - 4,5 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
 - - 13,9 mill. kr i 2024 i forhold til 2020

Helse og mestring, investeringer

- 64 nye omsorgsboliger og nytt aktivitetscenter i Søgne
- 6 boliger for personer innenfor habilitering (2024)
- 5 boenheter innen rus og psykisk helsefeltet (2021)
- Oppgradering langtidsavdeling Songdalstunet (2021)
- Vågsbygdtunet rehabilitering beboerrom (2021)
- 2 nødboliger (fremskaffes fortløpende)
- Avsatt 10 mill. kr til oppstart legevakt og helsehus
- Utvidelse av Lundeveien avlastning avsetning i 2024
- Oppstart nytt sykehjem 2026 avsetning i 2023 og i 2024

Totale investeringer på helse og mestring 2021-2024: 529 mill. kr

Kristiansand
kommune

KULTUR OG INNBYGGERDIALOG FILM

Kultur og innbyggerdialog

- Budsjettet er redusert med 20,3 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
- Budsjettet er redusert med 24,6 mill. kr i 2024 i forhold til 2020
- Tilskudd til tros- og livssynssamfunn overføres til staten (16,9 mill. kr trekkes i rammen)
- Videreført ordning med gratis busskort for studenter utenfor Agder (3,7 mill. kr)
- Søgne bygdemuseum er flyttet til Søgne gamle prestegård som får økte driftsmidler på 170 000 kr
- Kilden Teater og konserthus IKS får økt tilskudd på 400 000 kr
- Tilskudd til Sørlandets kunstmuseum økes med 4 mill. kr fra 2022
- Innsparingskrav:
 - - 1,1 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
 - - 5,7 mill. kr i 2024 i forhold til 2020

Kultur og innbyggerdialog, investeringer

- Kulturell møteplass på Nodeland, Sygna kultursenter (2021)
- Kommunal egenandel til kunstgressbaner på Kongsgård, Langenes, Tangvall (2021)
- Ny kulturskole på Silokaia (2022)
- Ny isolert kaldhall på Hortemo med oppstart 2022
- Oppstart av teknisk oppgradering av hovedbiblioteket (2024)
- Avsetning til nytt idrettsanlegg på Gimle (2024)
- Bydelshusløsning Hånes (2024)
- Kultursenter øst (avsetning til kjøp av tomt på Rona i 2024)
- Midler til utskifting/oppgradering av kunstgressbaner (løpende)

Totale investeringer på kultur og innbyggerdialog 2021-2024: 288,7 mill. kr

Kirkelig fellestråd

- Totalt driftstilskudd i 2021: 59,934 mill. kr
- Driftskostnader til parkvesenet vedrørende utvidelse av Torridal kirkegård med 400 000 kr
- Langenes arbeidskirke er ikke innarbeidet i økonomiplanen
- Det er bevilget 6,9 mill. kr til videre rehabilitering av Domkirkens tårn mot vest og nord i 2020 og 2021. Finansierte fra statens stimuleringsstilskudd til økt kommunalt vedlikehold i 2020
- Investering: Generelt tilskudd 13 mill. kr i perioden
- Fullføring av utvidelse av Flekkerøy kirkegård med 6,0 mill. kr i 2021 (totalt 18,0 mill. kr)
- Innsparingskrav:
 - - 100 000 kr i 2021 i forhold til 2020
 - - 200 000 kr i 2024 i forhold til 2020

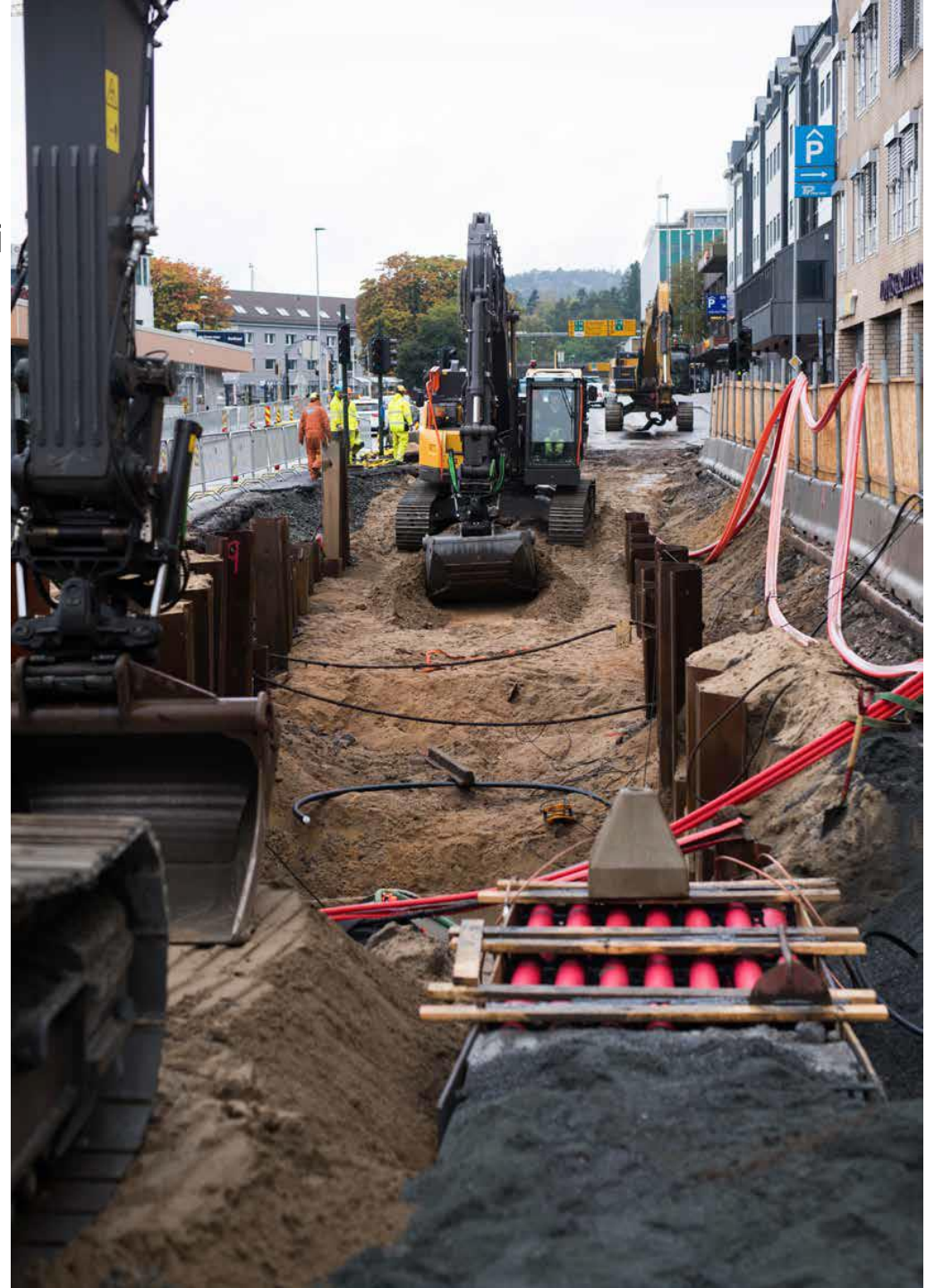

Kristiansand
kommune

BY- OG STEDSUTVIKLING FILM

By- og stedsutvikling

- Budsjettet er økt med 11,7 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
- Kapitalkostnader fra vann og avløp reduseres med ca. 8 mill. kr i 2021 og medfører svingninger i nettorammen for området i hele perioden
- Økte forvaltning, drift og vedlikeholdskostnader (FDV kostnader) knyttet til nye formålsbygg på omlag 8 mill. kr
- Reduserte strømkostnader på -5 mill. kr i 2021, -2 mill. kr fra 2022
- Kompensasjon for reduserte leieinntekter knyttet til salg av boliger på 3,2 mill. kr (6,3 mill. kr fra 2022)
- Kompensasjon for reduserte leieinntekter på Birkelid (1,3 mill. kr årlig) og gamle Songdalen rådhus (1,8 mill. kr årlig)
- Økte FDV kostnader for Tangvall omsorgsenter (2,2 mill. kr fra 2023) og Tangvall skole (5,3 mill. kr fra 2023).
- Kommuneplanens arealdel ligger inne med 2,4 mill. kr
- Kryssløsning Mjåvann ligger inne med 23 mill. kr i 2022
- Innsparingskrav:
 - - 2,2 mill. kr i 2021 i forhold til 2020
 - - 7,3 mill. kr i 2024 i forhold til 2020

Kommunale avgifter 2021 for bolig på 120m²

	2020	2021	% endring
Vann	2 253	2 314	2,71 %
Avløp	4 395	4 634	5,44 %
Renovasjon	3 925	3 925	0,00 %
Feiing	375	375	0,00 %
Sum kommunale avgifter	10 948	11 248	2,74 %

Inkludert mva.

By- og stedsutvikling, investering

- Ny gangbro over Otra ved Haus totalkostnad 36 mill. kr (2022)
- Ny bro over Søgneelva ved Monan er lagt inn i 2022 (3,5 mill. kr)
- Domkirkens menighetshus (totalkostnad 33,1 mill. kr)
- Verkstedet på Dalane 2,15 mill. kr i 2021 for å utvide og effektivisere tjenesten - innsparingstiltak
- Årlig utbedring av dammer 32 mill. kr perioden
- Kjøp av transportmidler og maskiner 109,5 mill. kr i perioden
 - 52 mill. kr er til personbiler (elbiler)
 - 55 mill. kr til biler og maskiner til bruk i produksjonen
 - 2,5 mill. kr til skjærgårdsbåt
- Ladestasjoner 11 mill. kr i perioden hvorav 4 mill. kr er ladestasjoner til publikum.
- Økt bevilgning gatelys – led lys (28 mill. kr i perioden) innsparingstiltak

By- og stedsutvikling, investering

- Turstier og løyper (6 mill. kr)
- Gatebruksplanen bilfrie soner (5 mill. kr)
- Oppgradering 4G nett heiser og alarmer (3,7 mill. kr)
- Utbyggingsområder og boligstrategiske prosjekter
- Energiprogram og ENØK tiltak (18,9 mill. kr)
- Radontiltak og brannsikring kommunale bygg (16 mill. kr)
- Småbåthavner (18 mill. kr)
- Salg av utleieboliger (73 mill. kr)
- Salg av fast eiendom (67,5 mill. kr)

Investeringer by- og stedsutvikling 2021-2024: 469 mill. kr ekskl. selvkostområdet.

By- og stedsutvikling, investering vann og avløp

- Investeringer knyttet til selvkostområdet vann og avløp utgjør 1,1 milliarder kr i perioden
- Arbeidsplanene på vann og avløp utgjør henholdsvis 181 mill. kr og 249,5 mill. kr i perioden
- Rehabilitering av ledningsnett i Kvadraturen har en beregnet totalkostnad på 530 mill. kr, 96 mill. kr i perioden
- Nytt renseanlegg i Høllen, 50 mill. kr i 2024
- Reservevannforsyning øst for byen koster 680 mill. kr, 170 mill. kr i perioden.
- Til kapasitetsøkning Rossevann (44 mill. kr)
- Til alternativ vannforsyning Mjåvann (20,3 mill. kr)

Kommunale aksjeselskap

Agder Energi AS

Kristiansand kommune eier 8,4 prosent av aksjene. Ny utbyttmodell vedtatt i eiermøte mai 2018. Det er innarbeidet et utbytte på 19,9 mill. kr i 2021 og 35,2 mill. kr fra og med 2022.

Avfall Sør AS

Kristiansand kommune eier 87,9 prosent av selskapet. Det ble ikke utbetalt utbytte i 2020. I 2021 forventes det et utbytte på 4 mill. kr. Det er i økonomiplanperioden lagt til grunn et årlig utbytte på 2 mill. kr fra 2022.

Kristiansand Kino AS

Det er lagt til grunn utbytte på 3,5 mill. kr årlig i økonomiplanperioden fra 2022. Forventes ikke utbytte i 2021.

Kristiansand Næringssselskap AS

Kommunedirektøren har lagt til grunn et utbytte på 18 mill. kr i 2021 og 20 mill. kr fra 2022. Det er i tråd med bystyrets oppjustering av utbytteforventningene i vedtatt økonomiplan.

Gimleveien 28 AS

Det forventes et utbytte i 2023 på 15 mill. kr.

Vekst og attføringsbedrifter

Videreført kjøp av LTA plasser på 1,8 mill. kr fra vekstbedriftene. Varodd AS bidrar med en ekstra innsats for personer med nedsatt arbeidsevne, finansiert av selskapet.

Kritiske forhold

- Økonomiske rammebetingelser fra staten
 - vekstanslaget i frie inntekter for kommunesektoren på 0,3 prosent i 2021.
Om lag samme vekstanslag i resten av perioden (varierer fra 0,2 til 0,4 prosent).
 - innstramning i statlige ordninger
- Tilpasninger av tjenestetilbudet
- Økende press som følge av befolkningsøkning og endring i befolkningssammensetning
- Økt innsparingskrav
- Covid-19 pandemien
- Lavt vedlikeholdsbudsjett og betydelig etterslep
- Vinterdrift
- Lav rente, men svakt stigende i perioden
- Avkastningen på energiverksfondet
- Pensjonskostnader og premieavvik

Stortingets behandling av Statsbudsjettet

- Stortingets finanskomite avgir innstilling om budsjetttrammene 20. november 2020. Kommunal og forvaltningskomiteen innstiller 1. desember 2020.
- Alle komiteenes budsjettinnstillinger ferdigbehandlet i Stortinget innen 15. desember.

Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2021-2024

Grafikk og nøkkeltall

Sentrale kapitler

Tjenesteområder

Lenker

GRAFIKK OG NØKKELTALL

kristiansand.kommune.no/budsjett

Driftsramme for 2021

Investeringer i 2021

Endring driftsbudsjett

Utvalgte nøkkeltall

Hva ligger på hjemmesiden?

- Kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2021-2024 nettside og dokument
- Presentasjon
- Saksframstilling (når den sendes ut)
- Områdeprogrammer
- Forslag til betalingssetter 2021
- Oversikt over de fleste tilskudd til frivillige org. m.m.
- Forslag til barnehagebehovsplan
- Linker til sammenligninger med andre kommuner (ASSS)
- Andre aktuelle vedlegg

kristiansand.kommune.no/budsjett

Kontaktpersoner

Personer	Fagområde	Mobilnr.	E-postadresse navn@kristiansand.kommune.no
Terje Fjellvang	Kommunen	90 53 58 52	terje.fjellvang@
Arne Henrik Lukashaugen	Utenomsektorielle forhold - kommunen	91 55 19 77	arne.henrik.lukashaugen@
Randi Bentsen	Kommunen	91 64 38 08	randi.bentsen@
Anne Dorthea Skjebstad	Økonomi og organisasjon	95 18 28 82	anne.dorthea.skjebstad@
Sturle Fjelland	Samfunn og innovasjon	93 22 76 04	sturle.fjelland@
Svein Tore Kvernes	Oppvekst	91 57 23 99	svein.tore.kvernes@
Gro Heidi Øigarden	Oppvekst	95 99 35 73	gro.heidi.oigarden@
Ragne Karine Eklind	Helse og mestring	97 64 11 79	ragne.karine.eklind@
Hilde Engenes	Helse og mestring	97 65 88 79	hilde.engenes@
Søren Sverdrup Lund	Kultur og innbyggerdialog	90 72 52 51	soren.sverdrup.lund@
Marit Borgenvik	By- og stedsutvikling	90 75 91 85	marit.borgenvik@
Tone Iglebæk	By- og stedsutvikling	41 24 68 33	tone.iglebak@
Øyvind Stenvik Andersen	Eierskap	41 41 56 85	oyvind.stenvik.andersen@

Kristiansand
kommune

Telefon 38 07 50 00
post@kristiansand.kommune.no
Kristiansand.kommune.no